

	MEDIA ALERT โครงการศึกษาวิจัยสภาพการณ์สื่อและพฤติกรรม的开รับสื่อ ฝายนโยบายและยุทธศาสตร์ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ โทรศัพท์: 022730116-8
	โทรสาร: 022730116-19 E-mail: mediaalert@thaimediafund.or.th
เรื่อง	สิ่งที่ควร/ไม่ควรทำ ในการรายงานข่าววัคซีนโควิด-19

จากสถานการณ์วัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 ทั้งในไทยและต่างประเทศในขณะนี้ ปฏิเสธไม่ได้ว่าสื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการรายงานข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับวัคซีน ควบคู่ไปกับการสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการแพร่กระจายของข่าวลวง หรือความเชื่อที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับวัคซีน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบในแง่ลบต่อการป้องกันและรักษาโรคโควิด-19 ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

🔔 **Media Alert** 🔔 ได้สืบค้นเอกสารเกี่ยวกับหลักการรายงานข่าวเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19 โดยพบบทความเชิงวิชาการที่น่าสนใจ 3 ชิ้น ได้แก่

- 1) “ข้อแนะนำในการรายงานข่าววัคซีนโควิด” จากเว็บไซต์องค์การอนามัยโลก (World Health Organization) หรือ WHO
- 2) “การรายงานข่าวเกี่ยวกับวัคซีนโควิด: 5 เคล็ดลับสำหรับนักข่าวในการนำเสนอข้อเท็จจริง” จากเว็บไซต์ Journalistsresource.org ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเชื่อมโยงนักข่าวกับข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเชิงวิชาการของศูนย์ศึกษาสื่อ การเมือง และนโยบายสาธารณะ Shorenstein มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด
- 3) “เมื่อวัคซีนมาถึง: สิ่งที่นักข่าวต้องรู้” โดยสถาบัน Poynter ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาและศูนย์วิจัยด้านสื่อศึกษา ที่ไม่แสวงหาผลกำไร

เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ติดตามสถานการณ์วัคซีน และการรายงานข่าวในประเด็นดังกล่าว 🔔 **Media Alert** 🔔 ได้สรุปสาระสำคัญจากบทความทั้งสามชิ้นในรูปแบบ Infographic ที่เข้าใจง่าย มาฝากผู้ติดตามทุกท่าน

หลักการรายงานข่าว เกี่ยวกับวัคซีนโควิด 19

สิ่งที่ควรทำ

เลือกใช้และอ้างอิงแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ

เลือกใช้และอ้างอิงแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ เพื่อช่วยให้ข้อมูลและอธิบายข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้อย่างเข้าใจง่าย พร้อมระบุแหล่งข่าวให้ชัดเจน

เน้นย้ำให้ทุกคนเข้าใจถึงประโยชน์และความสำคัญของวัคซีน

รายงานตัวเลขให้ชัดเจน

รายงานตัวเลขให้ชัดเจน เนื่องจากปัจจุบันมีวัคซีนที่กำลังอยู่ในขั้นพัฒนาหลายตัว จึงควรระบุถึงจำนวนการผลิต ตัวอย่างการทดสอบ ระยะเวลาที่ทดสอบให้ชัดเจน

กำหนดนิยามศัพท์

กำหนดนิยามศัพท์ โดยเฉพาะศัพท์เทคนิคทางการแพทย์ที่อาจเข้าใจได้ยาก โดยการให้ลิงก์ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ความรู้กับผู้อ่านพร้อมทั้งใช้ภาษาในการรายงานข่าวที่เข้าใจง่ายสำหรับคนทุกกลุ่มให้ได้มากที่สุด

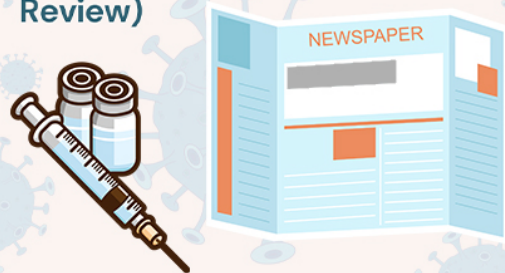
อธิบายขั้นตอนของรายงานการศึกษาที่ได้รับ

หากรายงานการศึกษาเกี่ยวกับวัคซีนชิ้นนั้นยังอยู่ในขั้นเริ่มต้น (Early Stage) ก็ควรระบุให้ชัดเจน และต้องไม่ทำให้สังคมเข้าใจผิด คิดว่ารายงานดังกล่าวเป็นการศึกษาที่ผ่านการทบทวนตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว (Peer Review)

เปิดเผยและให้ข้อมูลต่างๆ

เปิดเผยและให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผลข้างเคียง ข้อมูลเฉพาะที่ควรพึงระวัง รวมถึงข้อจำกัดของวัคซีนแต่ละชนิดให้ชัดเจน เพื่อคลายข้อสงสัยและความกังวลของสาธารณะ

MEDIA LERT

หลักการรายงานข่าว เกี่ยวกับวัคซีนโควิด 19

สิ่งที่ไม่ควรทำ

ไม่ควรรายงานข่าวจากรายงาน สรุปข้อมูลหรือข่าวแจก

แต่ควรอ่านข้อมูลจากรายงานฉบับ
สมบูรณ์ ทั้งนี้ เนื่องจากการพึ่งพาเฉพาะ
สรุปข้อมูลอาจไม่เพียงพอ และเพื่อ
ป้องกันความเข้าใจผิด/ ความผิดพลาด
ของรายงาน

หลีกเลี่ยงการรายงานข่าววัคซีนจะ ช่วยแก้ปัญหาทุกอย่าง

หลีกเลี่ยงการรายงานข่าววัคซีนจะ
ช่วยแก้ปัญหาทุกอย่างที่จะช่วยทำให้
โควิด-19 หายไปได้โดยไว ทั้งนี้ สื่อยัง
ควรเน้นย้ำความสำคัญของมาตรการ
พื้นฐานด้านสาธารณสุข เช่น การล้าง
มือ การใส่หน้ากาก การรักษาระยะห่าง
ย่ำเตือนแก่สาธารณะ แม้จะเริ่มมีการ
ฉีดวัคซีนไปแล้ว

ไม่ควรเชื่อข้อมูลที่ได้รับในทันที

โดยควรตั้งคำถามถึงที่มาของข้อมูล
ดิบ วิธีการเก็บข้อมูล วิธีการศึกษาข้อมูล
ของรายงานต่าง ๆ เกี่ยวกับวัคซีนที่ได้รับ
จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมระบุ
รายละเอียดวิธีการวิจัยของข้อมูลที่ได้รับ
ในรายงาน

หลีกเลี่ยงการใช้ภาพที่กระตุ้นให้ เกิดความรู้สึกกลัวในการ รายงานข่าว

เช่น ภาพเด็กร้องไห้ ผู้รับการฉีด
วัคซีนที่ดูประหม่า/กังวล ขนาดเข็ม
ฉีดยา เป็นต้น โดยควรเน้นการใช้ภาพที่
ประกอบด้วยตัวแทนของคนทุกกลุ่ม
ทั้งบุคลากรทางการแพทย์ ผู้ให้บริการ
และผู้รับการฉีดวัคซีน

ไม่ลืมที่จะระบุข้อมูลด้าน ประชากรศาสตร์ที่เข้ารับการฉีด วัคซีนในขั้นตอนทดสอบ

ทั้งนี้เนื่องจากสภาพประชากรที่
แตกต่างกัน อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การทำงานของวัคซีนที่แตกต่างกัน

MEDIA LERT